

En rapport om de viktigaste
frågorna för svenska företagare
– nu och framöver.

Företagarens vardag 2014

3 av 10

Många företagare tycker
att det har blivit svårare
att driva företag under de
senaste fyra åren.

Se sidan 5

88%

Enklare regelverk högst upp
på företagarnas önskelista.

Se sidan 7

50%

Hälften av företagen planerar
att rekrytera under de
kommande tolv månaderna.

Se sidan 9

Innehåll

Inledning	3
Sammanfattning	4
Svårare att driva eget	5
Politikernas prioriteringar	6
Företagarnas önskelista 2014	7
Rekrytering	8
Familjen och hälsan	10
Ekonomisk brottslighet	10
Drivkrafter	11

Rapporten baseras på 500 intervjuer från företag med 2–50 anställda. De intervjuade är främst ägare till företaget men i vissa fall har även vd utfrågats. Undersökningen genomfördes i februari och mars 2014 via telefonintervjuer. Urvalet är slumpmässigt och undersökningen har administrerats av Novus.

Inledning

Valåret 2014 är här. Hur villkoren för Sveriges småföretagare ska förbättras är förmodligen en fråga som kommer att diskuteras intensivt under valrörelsen.

Idag finns en bred enighet om att småföretagen är en viktig del av Sveriges utveckling. Det är här många av jobben skapas, det är här nästa storföretag utvecklas och det är här som en stor del av innovation och utveckling sker.

Småföretagens villkor är av stor betydelse för oss. Vi jobbar dagligen med många av dem. 2012 genomförde vi en undersökning för att ta reda på hur företagarna själva såg på sin situation. Vi ville kartlägga de främsta hoten för tillväxt, de främsta utmaningarna och vilka prioriteringar de ansåg sig behöva göra. Nu har vi gjort en uppföljning av den undersökningen. Tyvärr ser vi i svaren att stressen ökar och att många tycker att det har blivit svårare att driva företag. Men vi ser också att företagen ligger i startgroparna för rekryteringar

och då inte minst av ungdomar. Vi ser också att glädjen i företagandet är den största drivkraften.

Genom att lyfta angelägna områden för småföretagen vill vi bidra till en fortsatt dialog om hur vi kan förbättra situationen för svenska företagare. Frågorna är viktiga. Inte bara för dem själva utan för hela samhället.

Magnus Eriksson
Ansvarig för mindre och medelstora företag, PwC.

Sammanfattning

- 29 procent tycker att det har blivit svårare att driva företag under de senaste fyra åren.
- Högst upp på önskelistan: 88 procent vill ha enklare regler för företag.
- Bara 1 av 5 tycker att politikerna prioriterar företagarfrågor.
- Ohälsan ökar, 36 procent har sömnproblem på grund av stress.
- Vart femte företag har utsatts för ekonomisk brottslighet.

Trots allt – glädje är den viktigaste anledningen till att driva företag!

Regelförändringar har inte hjälpt

Tre av tio tycker företagandet har blivit svårare

En stor fråga de senaste fyra åren har varit regeringens ambition att göra det enklare att driva företag, till exempel genom att minska på regelbördan. För att undersöka vilka resultat reformerna har fått frågade vi företagarna hur mycket lättare de tycker att det har blivit.

Svaret blev ”inte alls”. Trots de goda intentionerna upplever istället en tredjedel av företagarna (29 procent) att det tvärtom har blivit svårare att driva företag under de senaste fyra åren. Särskilt de företagare som driver de minsta företagen, de med mellan 2 och 4 anställda, är missnöjda med företagarklimatet. Bland dem uppger hela 43 procent att det har blivit svårare att sköta och driva sitt företag.

Faktum är att av alla svarande är det bara tolv procent av företagarna som tycker att det har blivit enklare att driva företag under de senaste fyra åren.

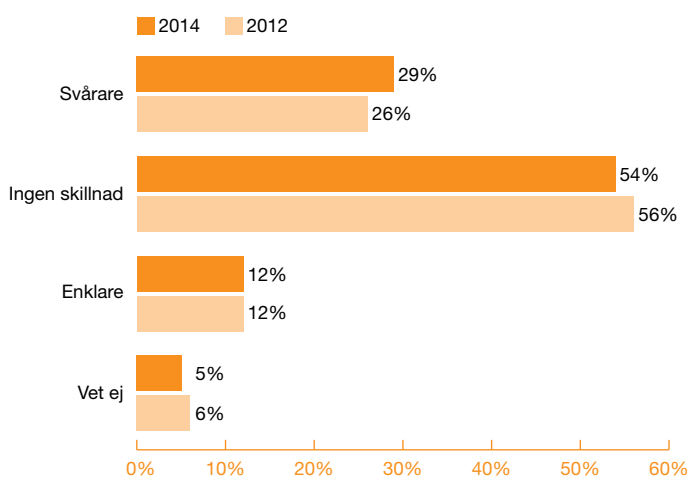
Övriga 54 procent märker ingen skillnad alls utan tycker att det varken är svårare eller enklare.

Inte heller det är ett särskilt gott betyg för den senaste fyraårsperioden. Om vi dessutom tittar på svaren från 2012 ser vi samma mönster där. Även då var det bara en av tio (12 procent) som tyckte att det blivit enklare, medan tre av tio ansåg att det hade blivit svårare att driva eget.

De här svaren skulle alltså betyda att trots regeringens ambitioner upplever väldigt få företagare att det har skett några förbättringar, medan desto fler tycker att deras vardag har blivit svårare.

”Drygt hälften upplever att det blivit varken enklare eller svårare att driva företag de senaste fyra åren.”

Har det blivit svårare eller enklare att driva företag under de senaste fyra åren?

Företagarna känner sig bortglömda

Samtidigt som många företagare anser att det har blivit svårare att driva företag det senaste fyra åren är det också fler som känner sig bortglömda av politikerna, på både kommun- och riksdagsnivå.

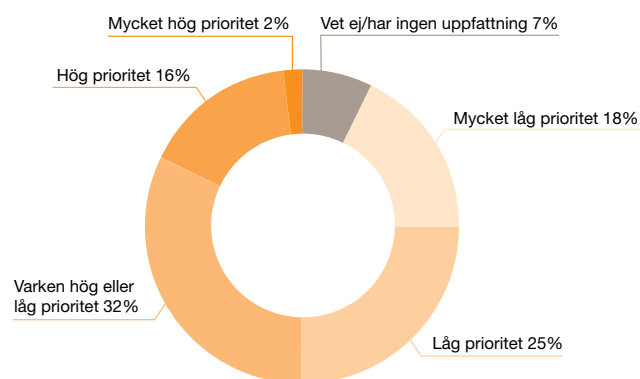
Totalt sett är det inte ens varannan företagare som känner sig prioriterad av riks- och kommunpolitiker. För trots att väldigt många politiker gärna framställer sig som företagervänliga verkar de inte nå fram till målgruppen. På frågan om vilken prioritet företagarna anser att riksdagspolitikerna ger deras frågor är det bara två procent som känner sig

mycket högt prioriterade. Något fler, fyra procent, tycker att deras kommunpolitiker ger företagarna mycket hög prioritet. Företagare som är verksamma på mindre orter är däremot mer nöjda än rikssnittet.

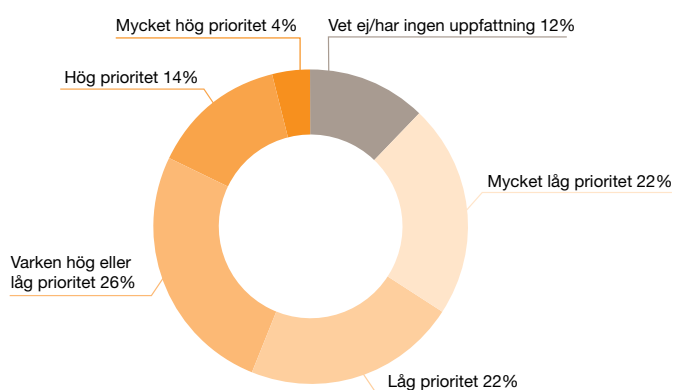
”Knappt 1 av 5 anser att politiker, på både kommun- och riksdagsnivå, ger småföretagarfrågor hög prioritet.”

Vilken prioritet anser du att riksdagspolitikerna ger småföretagarfrågor?

Vilken prioritet anser du att kommunpolitikerna i din kommun ger småföretagarfrågor?

Företagarnas önskelista 2014

Enligt företagarna själva är deras situation varken särskilt enkel eller prioriterad. Vad skulle de behöva för att kunna leva upp till sin fulla potential? Utifrån svaren har vi ställt samman företagarnas önskelista 2014.

1 Enklare regler

På första plats kommer, precis som i undersökningen 2012, en önskan om enklare regelverk för mindre företag. Nio av tio företagare (88 procent) tycker att den här frågan är viktig eller mycket viktig. Många företagare önskar sig också mer kunskap om skatteregler. Efterfrågan har ökat kraftigt från 22 procent 2012 till 35 procent idag.

2 Ökat samarbete mellan näringsliv och samhälle

På andra plats kommer en önskan om ökat samarbete mellan näringsliv och samhällets övriga aktörer (79 procent). Sju av tio tycker också att ett ökat samarbete mellan företag är viktigt eller mycket viktigt, och fyra av tio tycker att erfarenhetsutbyte med andra företagare är något de skulle vilja ha mer av. Framförallt är det de yngre företagarna som vill ta del av de äldres erfarenheter (52 procent).

3 Lägre skatter för mindre företag

Ytterligare en viktig fråga är lägre skatter för företag (77 procent), framför allt är det kvinnorna som har det högt upp på önskelistan (88 procent jämfört med männens 74 procent).

4 Fler kvinnor som företagare

65 procent av de tillfrågade företagarna tycker också att det är viktigt med fler kvinnor som företagare.

5 Nya tekniska lösningar

Det finns även en stor efterfrågan hos dagens företagare på nya tekniska lösningar som kan förenkla arbetet. I årets undersökning är det 62 procent som önskar sig det, en ökning jämfört med 2012 då siffran låg på 58 procent.

Fler vill rekrytera ungdomar

Med en arbetslöshet som fortfarande ligger på runt åtta procent är det glädjande att undersökningen ger positiva signaler om företagens rekryteringsplaner. Vartannat företag svarar ja på frågan om de kommer att rekrytera personal under de kommande tolv månaderna. Det är en ökning med närmare tio procentenheter jämfört med 2012.

Framför allt är det bland de större företagen som rekryteringsbehovet finns. I gruppen företag med mellan 10 och 19 anställda planerar 58 procent att anställa ny personal, medan hela 70 procent av företagen med mellan 20 och 50 anställda planerar att rekrytera.

Allra mest glädjande med tanke på den höga ungdomsarbetslösheten är att majoriteten av de företag som tänker anställa siktar in sig på ungdomar (57 procent).

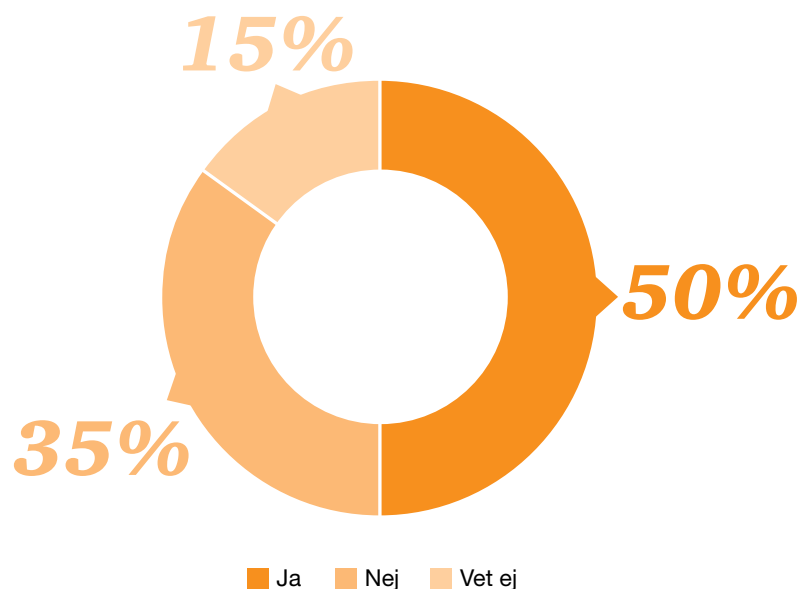
Även om fler planerar att rekrytera så är det färre företag (48 procent) som satsar på expansion idag än 2012 (63 procent). De som avstår anger framför allt marknadsmässiga skäl.

Bland dem som planerar för en expansion av företaget kommer de flesta (79 procent) att göra det genom att utöka den befintliga verksamheten, men också genom att ge sig in på nya marknader och etablera sig på fler orter. Var tionde företagare är också intresserad av expansion genom e-handel.

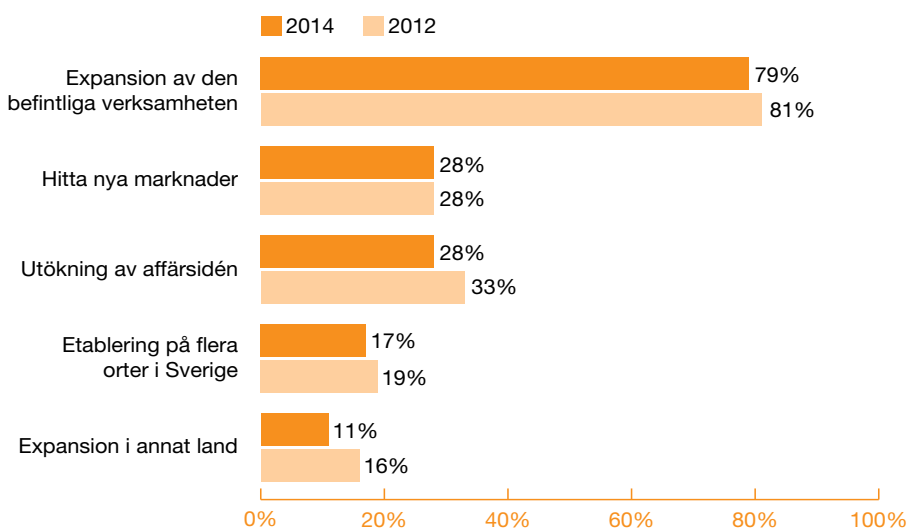
”Hälften kommer att rekrytera personal inom tolv månader.”

Kommer ni att rekrytera personal under de kommande tolv månaderna?

”4 av 5 av de som planerar att expandera kommer att utöka den befintliga verksamheten.”

Hur kommer expansionen äga rum? Flera svarsalternativ möjliga.

Ohälsan ökar

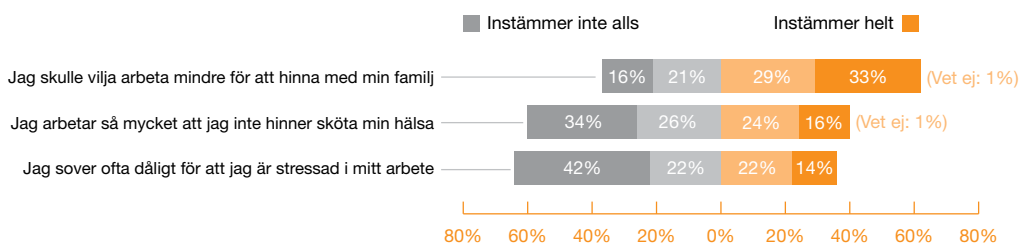
Stress och sömnproblem hos fler

En viktig faktor för hälsan är goda relationer, och 62 procent av företagarna skulle vilja arbeta mindre för att hinna med sin familj. Tiden verkar vara för knapp för att hinna med både och. Här ser vi dessutom en ganska kraftig ökning jämfört med 2012 där knappt hälften (49 procent) ansåg att de saknade tid för familjen.

Många företagare verkar inte heller ha tid för att ta hand om sig själva. 40 procent anger att de arbetar så mycket att de inte hinner sköta sin hälsa ordentligt. Dessutom anger nästan lika många (36 procent) att de ofta sover dåligt för att de är stressade i sitt arbete.

”Mer än hälften skulle vilja arbeta mindre för att hinna med sin familj.”

I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden?

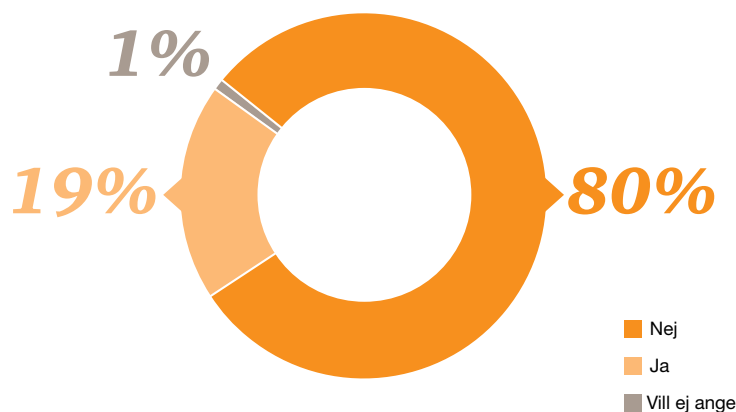

Färre utsätts för ekonomisk brottslighet

En oroande siffra i undersökningen är att nästan en av fem företagare (19 procent) uppger att de har blivit utsatta för någon form av ekonomisk brottslighet under de senaste tolv månaderna.

Glädjande nog ser vi däremot att andelen drabbade företag har minskat. När vi gjorde motsvarande undersökning 2012 såg vi att hela 25 procent av företagen hade blivit utsatta för ekonomisk brottslighet. Så även om siffran fortsatt är hög och detta tycks vara något som många drabbas av, har det skett en markant positiv förändring.

Har ditt företag blivit utsatt för ekonomisk brottslighet under de senaste tolv månaderna?

Glädje viktigare än pengar

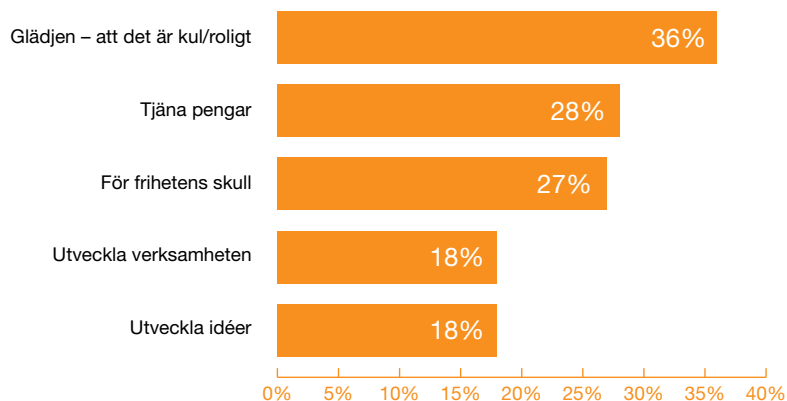
Trots utmaningarna är det många som väljer att starta och driva företag. Frågan är vad det är som driver dem att göra det? För att försöka få svar frågade vi vilka som är företagarnas främsta drivkrafter.

Utan konkurrens är det glädjen som kommer i topp. Trots upplevda svårigheter och ohälsa anger ändå 36 procent att det främsta skälet till att de driver företag är att det är roligt och att de känner glädje i sitt företagande. Först

på andra plats kommer de mer materiella drivkrafterna, 28 procent anger att de främst gör det för att tjäna pengar.

På tredje plats kommer ytterligare ett känslöargument, och det är att man är företagare för frihetens skull. Men även om friheten är viktig finns det också de som ser nackdelar med den. En tredjedel av de svarande anger att de istället för frihet känner ensamhet i sin roll som företagare och längtar efter möjligheter att utbyta erfarenheter med andra i samma situation.

Vilka är de främsta skälen/drivkrafterna till att du driver företag? Flera svarsalternativ möjliga.

”För drygt var tredje är glädje den viktigaste drivkraften för att driva företag.”

Kontakt

Magnus Eriksson

Ansvarig små och medelstora företag, PwC
010-213 31 33
magnus.eriksson@se.pwc.com

Anna Bergstedt

Kommunikationsansvarig små och
medelstora företag, PwC
010-213 34 31
anna.bergstedt@se.pwc.com

